

Groene toekomst:

De Groningse klimaatagenda 2022-2026

D66
groningen

Voorwoord

Nergens in Nederland voelen we de nadagen van het fossiele tijdperk zo stevig als in Groningen. Nog regelmatig beeft onze bodem, omdat we niet genoeg vaart maken met de stap naar duurzame energie. Daarom legt D66 zowel landelijk als lokaal een stevige klimaatagenda neer.

Wij zijn de eerste generatie die de gevolgen van klimaatverandering merkt, maar de laatste die er nog wat aan kan doen. Wie kiest voor de toekomst, moet ook kiezen voor een ambitieus klimaatbeleid.

Onze agenda loopt langs vier sporen: minder uitstoot, duurzame energieopwekking en vergroening om de gevolgen van klimaatverandering op te kunnen vangen. Deze agenda bevat concrete ideeën en acties om de wereld én Groningen leefbaar en leuk te houden

Minder uitstoot willen behalen door de stap naar schoner vervoer door te zetten. Meer ruimte voor de fiets en het OV, met de Lelylijn en extra treinstations op Zernike en Suikerzijde. Autoverkeer in de woonwijken dringen we terug, huizen gaan we isoleren en bedrijven helpen we verduurzamen.

We vergroenen onze energie door de vastgestelde energieprojecten rondom Groningen uit te voeren. Maar er kan en moet meer. Zon langs infrastructuur, op daken en vooral ook op loodsen. Er valt nog een wereld te winnen. Ook door restwarmte beter te benutten.

Lokaal en nationaal gaan we de klimaatverandering te lijf om binnen de 1,5 graad opwarming te blijven. Maar toch zullen we ook moeten vergroenen, om klimaateffecten zoals hitte en wateroverlast op te vangen. En daarmee kunnen we onze wijken en dorpen ook nog eens verfraaien.

Bij D66 staat de inwoner centraal. De gemeente helpt zowel met het beperken van uitstoot, het vergroenen van energie en het opvangen van klimaatverandering. We zetten ons ambitieuze klimaatbeleid voort, maar helpen ook wie nog niet mee kan komen.

Doe je met ons mee?

Tom Rustebiel
Lijsttrekker D66 Groningen

1. We doen het samen

Een beter milieu begint niet bij jezelf, maar bij ons allemaal. Het aanpakken van klimaatverandering vraagt weliswaar van iedereen inzet, maar er is regie en samenwerking nodig om het ook écht op te lossen. We hebben iedereen nodig. Overheid, bedrijfsleven, onderwijs maar ook coöperaties.

In het huidige beleid heeft D66 bewoners en coöperaties via voorstellen een plek proberen te geven, maar dat is nog onvoldoende gelukt. Wij willen bewoners mee laten denken over het probleem, in plaats van direct een oplossing te presenteren.

Vervolgens is het belangrijk dat inwoners ook echt kunnen meedoen en meeprofiteren, omdat de huidige aanpak nog teveel top-down is. Dit lijkt sneller te gaan, maar zonder draagvlak komt de energietransitie niet van de grond.

D66 wil:

- Beginnen met een bredere discussie over het probleem en mogelijke oplossingen.
- Een veel nadrukkelijker positie voor (energie)coöperaties en buurtinitiatieven.
- Ervoor zorgen dat er ook gericht doelgroepen betrokken worden die wat verder afstaan van de energietransitie.
- Meer investeren in milieu- en duurzaamheidseducatie.
- Huiseigenaren niet dwingen om van het gas af te gaan.
- Een energiemarkt waarbij de overheid regie voert over de infrastructuur zoals het warmtenet, maar waarbij de afnemer wél keuzevrijheid heeft. Zo voorkomen we een publiek monopolie.
- Dat uitgaven aan energieprojecten altijd worden gerelateerd aan de beoogde beperking van de CO₂-uitstoot, zodat we de meest verstandige keuzes kunnen maken.

2. Minder uitstoot

Om klimaatverandering tegen te gaan, moeten we niet alleen kijken naar vergroening van energie. We moeten vooral ook kijken hoe we minder kunnen uitstoten. Mobiliteit en de gebouwde omgeving – dus woningen en bedrijven – moeten vergroend worden.

2.1 Mobiliteit

Groningen was de eerste stad in Nederland met een volledig elektrische stadsbussenvloot en ook het wagenpark van de gemeente wordt heel snel groen en rijdt op waterstof of energie. Voor minder CO₂-uitstoot in het verkeer is echter nog heel wat nodig, variërend van meer fietspaden tot een lagere snelheid en van meer treinverbindingen tot meer laadpalen.

D66 wil:

- De Lelylijn en nieuwe stations op Suikerzijde en Zernike Campus. Met het nieuwe Hoofdstation kunnen treinen meteen doorrijden naar het Noorderstation en verder. Daarmee besparen we enorm op het aantal vervoersbewegingen.
- Dat 30 per uur in het stedelijke deel van de gemeente de norm wordt.
- Betere binnenstedelijke fietsverbindingen, bijvoorbeeld langs het Hoendiep naar Hoogkerk en een meer groene golven, bijvoorbeeld op de Laan Corpus den Hoorn/Ketwich Verschuurlaan.
- Meer overdekte en veilige fietsenstallingen in combinatie met fietsuitleen, juist ook op de overstaphubs.
- Meer laadpalen in de openbare ruimte.
- Scooters verbannen naar de rijbaan.
- Een uitstootvrije binnenstad.
- Nog meer schoolomgevingen creëren die fietsvriendelijk en auto-onvriendelijk zijn.

2.2 Duurzaam wonen en ondernemen

Nieuwbouwwoningen worden goed geïsoleerd en gasloos opgeleverd. Maar in de bestaande bebouwing moet een enorme transitie plaats vinden. Dan gaat het om overschakelen op een warmtepomp of warmtenet, maar ook om het veel beter isoleren van bestaande woningen. Met het bedrijfsleven maken we afspraken. Zowel over energiebesparing als het gebruik van restwarmte.

D66 wil:

- Meer passief bouwen (ramen op zonzijde) en houtbouw. Dit bespaart enorm veel CO₂-uitstoot.
- Met projectontwikkelaars hier afspraken over maken, net als met natuurinclusief bouwen.
- Hergebruik van vastgoed ook vanuit duurzaamheidsperspectief benaderen en niet altijd voor de goedkopere nieuwbouw gaan.
- Snel duidelijkheid creëren voor bewoners van wijken voor wie we nog geen oplossing hebben in de wijkenergieplannen.
- Inwoners financieel helpen bij de isolatie van hun woning.
- De subsidie voor groene daken uitbreiden.
- Via de prestatieafspraken met corporaties nog meer inzetten op verduurzaming en duurzame nieuwbouw.
- Via de verhuurdersvergunning afspraken maken over eerlijke energieprijzen.
- Een actieplan maken voor VvE's: hoe kunnen we hen helpen te versnellen.
- Met gebouwgebonden financiering het investeren in verduurzaming aantrekkelijker maken.
- Uitgaven uit het energietransitiefonds koppelen aan de beoogde CO₂-uitstoot.
- Bedrijven dusdanig clusteren zodat ze veel beter gebruik kunnen maken van elkaars restwarmte.

3. Groene energie

Met de oplevering van de nieuwe warmtecentrale op Zernike gaat het warmtenet in Selwerd en Paddepoel voor 80% over op duurzame restwarmte. Met een motie heeft D66 de komst van een biomassacentrale weten te voorkomen.

Met grote wind- en zonprojecten bij Roodehaan en de Lagelandpolder zijn we al een heel eind op weg om onze doelstellingen te behalen. Toch liggen er nog veel daken leeg en ook langs infrastructuur liggen nog grote kansen. Veel restwarmte gaat nog de lucht in en er is veel draagvlak voor meer en kleinschaligere energieprojecten van onderop.

D66 wil:

- Groningen aansluiten op de Eemshaven om restwarmte te transporteren. Dit moet in de toekomst dan wel groene restwarmte zijn.
- Nieuwe energieprojecten zorgvuldiger wegen ten opzichte van landschapswaarden en niet teveel kleine projecten versnipperd over kostbaar cultuur- of natuurlandschap.
- Bewonerskracht gebruiken om veel meer zon op daken te realiseren.
- Met de nieuwe wetgeving ook op bedrijfsdaken duurzame energie afdwingen.
- Met beheerders van infrastructuur zoals provincie, waterschap en Rijkswaterstaat afspraken maken over zonnepanelen langs infrastructuur.
- Vanuit de omgevingsvisie reguleren waar agrariërs op welke schaal zelf energie op mogen wekken.

4. Klimaatadaptatie

D66 gaat vol voor de maximaal 2 graden opwarming. Maar ook dan zullen we rekening moeten houden met meer hitte en heviger regenbuien. Dit betekent dat we onze stad fundamenteel anders moeten inrichten. Meer ruimte voor bomen, groen en waterpartijen. En minder voor steen, asfalt, klinkers of traditionele bestrating.

Met de inzet op klimaatadaptatie vergroenen we. Dit is ook goed voor de leefbaarheid, luchtkwaliteit en biodiversiteit. Aangevoeld is immers dat mensen in een groene woonomgeving gelukkiger en gezonder zijn en dat het uitnodigt tot meer beweging en sociale interactie.

D66 wil:

- Dat klimaatadaptatie uitgangspunt wordt bij elke nieuwe ontwikkeling: hoe voorkomen we hittestress en wateroverlast zoals op het Damsterplein.
- Water vasthouden in plaats van afvoeren. Water zorgt voor verkoeling en door water in de buurt te houden voorkomen we verdroging in de hete periodes.
- In navolging op de hittestresskaart investeren in een actie- en projectenplan vergroening bestaande pleinen en straten.
- Wijk en dorpsbudgetten voor vergroening afspreken: bewoners beslissen zelf over de invulling
- Fors investeren om alle schoolpleinen te kunnen vergroenen.
- Grastegels moeten veel vaker de norm worden, zeker op parkeerplaatsen.
- Bomen en planten mede kiezen op basis van de wateropslagcapaciteit.